

«Temos que diversificar as fontes de enerxía, aínda non podemos abandonar as actuais»

Carlos Manuel Duarte — Presidente da Sociedade Americana de Oceanografía e coordinador do ciclo «Cambio Global»

O experto nacido en Lisboa alerta ante a posibilidade de que o planeta azul non poida manter ao conxunto da poboación mundial pola escaseza de recursos, ao tempo que denuncia a falta de premura coa que se aborda o problema do cambio climático

POR DAVID BALADO
FOTO MIGUEL MUÑOZ

SANTIAGO. Licenciado en Ciencias Biolóxicas na Complutense de Madrid, dirixiu a conferencia «Cambio global máis alá do cambio climático» organizada pola Universidade Menéndez Pelayo e polo CSIC que remata hoxe en Santiago. —¿Cales son os obxectivos do seminario que se está a celebrar en Compostela?

Queremos introducir o concepto de cambio global, referido ao impacto da actividade humana sobre o procedemento da biosfera, e despois, facer un percorrido por estes impactos, para avaliar finalmente cales son as consecuencias deste cambio global sobre a sociedade e cales son as opcións para paliar.

—¿Como incidiría a actividade humana no ecosistema?

— Tódolos cambios a escala global teñen unha causa común que é o crecemento da poboación humana e o aumento no uso de recursos per cápita. Este binomio leva a que a presión da actividade humana sobre os recursos naturais se sitúa xa moi preto do límite da capacidade do planeta para manter a totalidade da poboación mundial.

—¿A desertificación e a falta de terras fértiles estaría relacionada coa actual crise alimentaria?

— Non é a causa actual, pero si un factor limitante. O crecemento da poboación foi moito máis rápido que o das superficies agrícolas. Pensábase cando se consideran as áreas que poderían converterse en terras agrícolas, que temos chegado á extensión máxima posible porque a maior parte destas son pouco fértiles.

—¿Extinguidos os combustibles fósiles, ¿estamos preparados para cambialos por outro tipo de fontes de enerxía?

— Os combustibles fósiles nunca se acabarán. A medida que as reservas se esgoten o prezo do combustible aumentará e será unha materia empregada só para usos moi especializados e caros. A subida do prezo do petróleo no último ano provocou

Estamos esgotando o tempo

«Para cando esteamos en situación de ralentizar os cambios, os cambios estarán manifestándose xa»

que outras opcións que antes eran economicamente inviables se sexan agora. Isto está a forzar un cambio de modelo.

—¿Esas enerxías renovables poden soste-lo sistema actual?

— Potencialmente si, pero non se pode facer un cambio de modelo a curto prazo. Hai que diversificar as fontes de enerxía, agora mesmo non podemos abandonar ningunha des que temos en marcha.

—¿Que papel xogaría a enerxía nuclear?

— Xoga un importante papel. É unha enerxía que xera riscos, pero, se o desafío e diminuír a porcentaxe de enerxías fósiles a partir do crecemento de enerxías renovables, se diminuísemos a porcentaxe da enerxía das centrais nucleares, o crecemento da enerxía renovable estaría destinado a compensar a perda de enerxía nuclear e non a de combustibles fósiles. A curto prazo non se pode prescindir dela, a longo podería plantexarse.

—¿Hai algunha posibilidade de frear este proceso de cambio global?

— Para facelo máis lento si, o que non podemos e voltar atrás. Estamos a punto de poder diminuír o ritmo de cambio do clima e de outro tipo de procesos globais. O que pasa é que se non apretamos o freo pronto, imos pasarnos de freada, e para cando esteamos en situación de ralentizar os cambios, os cambios se estarán manifestando xa. Temos un problema de premura porque os cambios vanse manifestando, pero a toma de decisións segue a ser postergada

Carlos M. Duarte durante a entrevista

FARMACIAS: SERVICIOS DIURNOS Y TURNOS DE GUARDIA

LA CORUÑA

Servicio Diurno (de 9:30 a 22 horas): Travesía de Meicende, 194; Plaza de Pontevedra, 13; Avda. Fernández Latorre, 53; Torre, 54; Paseo de los Puentes, 10; Vila de Negreira, 42; Antonio Ríos, 68; San Nicolás, 17; Manuel Azaña, 21; bajo izquierda; Rafael Báñez, 14; bajo izquierda-Esquina Avda. de los Caídos; Ronda de Outeiro, 261; Riego de Agua, 48; Juan Flórez, 113-115; Avd. del Pasaje - Carretera del Burgo,

31; Real, 82 y 92.

Servicio Nocturno (de 2 a 9:30 horas): Torre, 54; Salvador y Merino, 12; Avenida del Pasaje - Carretera del Burgo, 31

SANTIAGO

Servicio Diurno (de 9:30 a 22 horas): Toural, 11; San Pedro de Mezonzo, 34; Frei Rosendo Salvado, 18; Santa Marta de Arriba, 4-6; Castiñeirino, 12; Galeras, 14; Porta Faxeira, 1; Restolla, 47 (Frente Hiperco); Madrid, 12; Galeras, 9;

Cantón do Toural, 1; República Argentina, 43.

Servicio Nocturno (de 2 a 9:30 horas): Praza do Toural, 11; Frei Rosendo Salvado, 18; Madrid, 12; República Argentina, 43.

FERROL

Servicio Diurno: Carretera de Castilla, 23; Galiano, 71; Real, 94; Rubalcaba, 22. Servicio Nocturno (de 2 a 9:30 horas): Carretera de Castilla, 23 (Zona Madrid-Paris);

Plaza de Callao, 15.

PONTEVEDRA

Servicio Diurno (de 9:30 a 22 horas): Plaza de España, 1; Xarros Enriquez, 9; Rosalía de Castro, 7.

Servicio Nocturno (de 2 horas a 9:30 horas): Plaza. España, 1; Simon Bolívar, 1

ORENSE

Servicio Diurno (de 9:30 a 22 horas): Curros Enriquez, 10 y 35; Avda. de Buenos Aires, 4 (Esquina Hacienda); Santo

Domingo 86; Progreso, 153; Avda. Marcelo Macías, 75.

Servicio Nocturno (de 2 a 9:30 horas): A. de Santiago, 21; Progreso, 153

VIGO

Servicio Diurno (de 9:30 a 22 horas): Gregorio Espino, 10; Cran Via, 154; Urzáiz, 1; O Grove, 2; Travesía de Vigo, 2-2.

Servicio Nocturno (de 2 a 9:30): Ronda de Don Bosco, 4; Rúa Costa, 48.